

Emma Orozy

SRDCE ŽENY

SRDCE ŽENY

EMMA ORCZY

Splendidum družstvo • Vražné, Hynčice

SRDCE ŽENY

Copyright © Emma Orczy, 1911

Translation © Tereza Novotná, 2020

Cover © Alfred Cheney Johnston, 1929

Czech Edition © Splendidum družstvo

Vražné, Hynčice, 2021

První el. vydání

ISBN 978-80-7681-096-9 (EPUB)

ISBN 978-80-7681-097-6 (MOBI)

ISBN 978-80-7681-098-3 (PDF)

Podle anglického originálu THE HEART OF A WOMAN, vydaného v Londýně v roce 1911,
přeložila Tereza Novotná.

Obsah

VELMI VŠEDNÍ PŘÍHODA
JEŠTĚ JEDNOU TO, CO JE ZŘEJMÉ
JE TO JAKO SEN
NIC SKUTEČNĚ HMATATELNÉHO
JEN SAMOZŘEJMÁ POVINNOST
JEN NEPŘÍJEMNÝ STARÝ MUŽ
ROLE, KTEROU HRAJE PĚTILIBROVÁ BANKOVKA
A TAK STÍN SESTOUPIL
NEVYHNUTELNÝ VÝSLEDEK
ŽIVOT MUSÍ JÍT DÁL
A JSOU TU SPOLEČENSKÉ POVINNOSTI, KTERÉ JE TŘEBA
PLNIT
MŮŽE ČLOVĚK UNIKNOUT SVÉMU OSUDU?
NEMAJÍ SRDCE
PŘÍBĚH MUSEL BÝT VYPRÁVĚN
A MNOZÍ SE MUSÍ PTÁT
A LOUTKY TANČILY
A CO TAJEMSTVÍ?
TO BY NEŠLO
NE VŠECHNO JE V POŘÁDKU
A TO JE PRAVDA
DEJTE SI JEŠTĚ JEDEN DOUTNÍK
PAK SE STAL ZÁZRAK
PROČ TOLIK TAJEMSTVÍ?
STÁDO KDÁKAJÍCÍCH HUSÍ
MLHA BYLA HUSTÁ, NEBYLO POŘÁDNĚ VIDĚT
DALŠÍ SVĚDEK, PROSÍM!
A LIDÉ ODEŠLI NA OBĚD

NEČEKANÝ ZVRAT UDÁLOSTÍ
SVĚT JE TAK VELKÝ
A PAK SE VŠICHNI VRÁTILI DOMŮ
A JSOU LIDÉ, KTERÝM JE TO JEDNO
ČLOVĚK MUSÍ JEDNAT TAK, JAK SI MYSLÍ, ŽE JE TO NEJLEPŠÍ
KDYBY RADĚJI ODEŠLA
LOUČENÍ
OBRAZY V OHNI
LIDÉ TAKOVÉ VĚCI NEDĚLAJÍ
JEDEN LIDSKÝ ŽIVOT PROTI DRUHÉMU
RUKA SMRTI BYLA I NA NĚM
OBYČEJNÁ BOJUJÍCÍ ŽENA
A PAK PŘIŠLA JEJÍ HODINA
ZÁPISNÍK
Životopis - Emma Orczy

VELMI VŠEDNÍ PŘÍHODA

Ne! Ne! Nehodlala se rozplývat! Ani když v této chvíli nebylo v místnosti nic, co by se před ní mohlo postavit jako němý svědek možné slabosti. Vlastně méně než nic: prostor mohl promluvit a vzpomenout na jeden okamžik.

... ale tyhle němé, netečné předměty! ... plnicí pero mezi jejími prsty! Fádni, nezajímavý hotelový nábytek potažený nevábnyým červeným sametem, který odpuzoval při pohledu a rušil klid! Francouzské hodiny, které už dávno přestaly odměřovat běh času, unavené – a to bezpochyby byly, chudinky – nelze opomenout bronzovou sochu Psyché, která se dívala na své lesklé hnědé vnady prázdným nic neříkajícím pohledem. Možná v duchu oplakávala zlomeninu, jedno ze svých hladkých bronzových stehen! Vskutku, Louisa mohla se všemi těmito věcmi klidně podlehnout onomu přemáhajícímu pocitu „asi se už zblázním“. Nechtěla už nic vidět ani slyšet.

Naštěstí vzbuzoval pohodu v její mysli – v malém krbu praskající oheň ... a ... a ty citronově zbarvené karafiáty byly její oblíbené květiny... a jeho obrázek stojící na vrchu toho ošklivého malého sekretáře Louis Philippe. Ne! Ne! Nikdy by se neměla

rozplývat, těmito věcmi ... a i když by si nic nepamatovala, připomínaly by ji ...

A Louisa se považovala za jednu ze silných žen na této zemi. Nebo znáte nějakou Louisu, která by se rozplývala nad obyčejnými věcmi, která by se označovala za nejšťastnější ženu na světě, která by považovala muže – jen obyčejného muže, pozor – za nejlepšího, nejkrásnějšího, nejopravdovějšího, nejdokonalejšího romantického hrdinu, který kdy vrhl záři na celý prozaický svět dvacátého století?

Louisa, nejstarší ze tří sester, dcera bohatého anglického gentlemana s krásným panstvím v Kentu, zajištěným postavením, bez starostí a problémů. Nebylo nic, co by její život činilo smutným, a nezajímavým ... Louisa Harrisová a romantika! Jak by mohla romantika přijít do cesty šedým očím a dívce jménem Louisa?

Dovedete si představit, že by například někdo nízkého postavení s prázdnou kapsou, dokázal vzbudit lásku v srdcích krásných dcer nepoddajných milionářů?

Přiznám se, že nemohu. Začněme tím, že milý, laskavý squire Harris nebyl tak docela milionář, ale i tak nemajetní muži, přestože s romantickým srdcem nebyli na jeho návštěvním seznamu.

Louisa žijící prozaickým životem v přepychu, každé ráno vstávala, vydatně snídala, chodila ven se psy, na podzim lovila, v zimě bruslila, sledovala londýnskou módu a v létě hrála tenis, stejně jako stovky a stovky jiných dobře narozených, dobře vychovaných anglických dívek s průměrnými prostředky, průměrným postavením a průměrným vzděláním, které loví, tančí a hrají tenis po celé délce a šířce této země.

V takovém životě nebylo místo pro romantiku, nebyl na ni čas. Život sám byl už tak plný – tak plný všednosti každodenních

pochůzek, běžných úkolů, že srdce, které s takovou obyčejnou pravidelností tlouklo ve zdánlivě obyčejné hrudi úplně obyčejné dívky, tak činilo zcela nevědomě, aniž by si uvědomovalo intenzivní patos, který tuto úplně obyčejnou existenci zakrýval.

Louisa nejasně věděla, že kdesi za zemí snů se nachází, zcela neznámý, zcela tajemný, nádherný svět romantiky: vesmír zalidněný dívčími představami a citlivými, tvořivými myšlenkami básníků, cválajícími fantaziemi nadměrně vzrušených mozků a nejasnými touhami ctižádostivých duší: vesmír, v němž žijí jak vzpomínky těch, kdo milovali, tak naděje těch, kdo trpí. Ale když o tom všem přemýšlela, činila tak jako člověk, který z vyprahlé pláně hledí na chladné proudy a zlaté minarety, jež na vzdáleném obzoru vykouzlí víla Fata Morgana. Dívala se na to všechno jako na něco neskutečného a zcela mimo její dosah. Zavřela oči před tím krásným přeludem a srdce před dětskou touhou.

Takové věci neexistovaly. Nebyly pro ni – Louisu Harrisovou. Obyčejná kuchařka, která v neděli večer odcházela s chichotajícím se obličejem zářícím pýchou díky zahradníkovi, věděla o tomto světě romantiky víc, než o čem dobře vychované a urozené mladé dámy, kdy snily ve své všední filozofii.

A Louisa Harrisová vždycky zavřela knihu, která vyprávěla o takových nemožných věcech, ale stále se považovala za jednu ze silných žen na zemi.

Ovšem ve chvíli, kdy měla v ruce Lukův dopis, v němž jí několika slovy sděluje, že ji miluje nade všechno na světě a že jen čeká na den, kdy ji bude moci nazvat svou vlastní, draze milovanou ženou, proč by si Louisa – zdravě smýšlející, zdravě tělesně založená Louisa – měla najednou představovat, že se celý svět proměnil?

... ale proměnil. Najednou je ošklivý hotelový pokoj jakýmsi předpokojem k nebi, červené sametové, hnusné židle jsou růžové mraky a bronzová Psyché se zlomeným stehnem je nepolapitelná víla, která s hůlkou jako Morgana vykouzčila tento přelud nádherných vizí, které se možná brzy zase rozplynou.

Přistoupila k oknu a opřela si čelo o chladné sklo. Ačkoli byla sebevíc silná, nemohla se ubránit pocitu horkého čela a očí plných slz – slz, které při dopadu na její kůži nepálily.

Venku bylo skutečně prozaické a všední počasí. Déšť se lil v přívalech a bušil do novinového stánku přes cestu, do střech tramvají a taxíků, takže elektrické světlo matně prokukovalo skrz závoj mokra, utápělo se v neustálém pleskání, k němuž se přidávaly poryvy listopadové vichřice, křik kočích na jejich kozlících, rachot kol na kamenné dlažbě a občas i pronikavé pískání na taxíky, které se ozývalo z verandy skvěle osvětleného hotelu Palace.

Podle hodin na protějším Gare du Nord bylo skoro půl sedmé. Právě přijel expres z Ostende – samozřejmě s velkým zpožděním kvůli vichřici, která zpozdila poštovní loď. Louisa s napjatýma očima sledovala vzrušený dav, který se valil z nádraží v závěsu za nosiči a hromadami zavazadel, štěbetal, křičel a povykoval jako armáda nezodpovědných čuníků: Muži v blúzách a muži v neposkvřněných buřinkách, ženy zahalené do kožichů, držící si obří pokrývky hlavy, které hrozily opustit bezpečné útočiště propracovaného účesu nebo dobře upevněných gargantuovských kloboukových spon. ... byly k nakousnutí v módních sukních a botách na vysokém podpatku, skromně vypadaly venkovské ženy ve vlněných šálách, které obepínaly jejich objemné postavy jako křídla přecpaného netopýra, a všechny spěchaly a strkaly se

navzájem v šílené snaze vyhnout se náporu nesčetných taxíků, které se v nesčetném množství vplétaly do pomaleji jedoucího provozu jako nepravidelné nitě nějakého živého, zamotaného klubka.

Prostě každodenní prozaický život malého, ale ambiciózního hlavního města, které se potýká s téměř nepřekonatelným pocitem odpovědnosti vůči celé Evropě vzhledem ke své nedávné velké koloniální expanzi.

Louisa si netrpělivě povzdechla.

I silné povahy se občas unaví každodenním koloběhem, běžnými úkoly. V osm hodin měly s tetou večeřet na britském velvyslanectví; teď bylo teprve půl sedmé a zjevně nebylo možné sedět další dvě hodiny v tomto neodpovídajícím hotelovém pokoji ve společnosti červených sametových křesel a bronzové Psyché.

Teta se spolu se svou komornou Annette věnovala přípravě základu propracované toalety. Louisa si mohla dělat, co chtěla. Pořádila si slušivý klobouček a vyrazila do ulic. Nechtěla přemýšlet ani snít, a snad ani vůbec nechtěla zaplašit ten neobvyklý pocit vzrušení, který ji tak nevysvětlitelně proměnil od chvíle, kdy jí přišel dopis od Luka.

Chtěla být jen sama a na chvíli vyjít ze sebe. Celé odpoledne byla sama, s výjimkou té krátké půlhodinky, kdy teta nad špatně uvařeným čajem probírala všední věci: Louisa teď netoužila po "samotě", ale spíš po osamělosti, kterou jí může poskytnout především přeplněná ulice.

V každé místnosti je jistý druh společenskosti, ať už je v otázce nepohodlí sebevíc nekompromisní, ale přeplněná ulice může být nevýslovně osamělá, ať už krutě, nebo laskavě, podle okolností.

Pro Louisu Harrisovou, obyčejnou dívku ze společnosti, zvyklou na čajové dýchánky, taneční zábavy a večere, byla samota tohoto přeplněného maloměsta velmi vítaná. S tmavým ulsterem zapnutým těsně ke krku, s malým kloboučkem uvázaným pod bradou, se vším, co měla na sobě, odolným proti povětrnostním vlivům, nepřitahovala pozornost kolemjdoucích.

Nikdo neotočil hlavu, když s dlouhým potěšeným oddechem vyšla zpod hotelového portiku na blátivou rušnou ulici; ani jeden pohled plný zvědavosti nebo zájmu, který je v ulicích cizích hlavních měst tak často věnován osamělé ženské postavě, pokud je mladá a pohledná, nesledoval tuto zcela obyčejně vypadající anglickou slečnu.

Davu lidí byla lhostejná. Ti muži a ženy, kteří spěchali, strkali se, pošťuchovali a pobíhali, nevěděli nic o Lukovi ani o tom, že ona, Louisa Harrisová, je nejšťastnější ženou na světě.

Otočila se zpátky k bulváru a měla v úmyslu se rychle projít po celé aleji stromů, která obtáčí vnitřní část města a která ji nakonec dovede zpět ke Gare du Nord a hotelu Palace. Byla to procházka, kterou už často absolvovala: až na jedno nebo dvě rušná zákoutí na cestě to bude poměrně osamělá a klidná procházka.

Louisa vykročila poctivým britským krokem, ruce zabořené v kapsách svého slušivého ulsteru, hlavu skloněnou proti náhlým poryvům větru. Nevadila jí tma na špatně osvětleném širokém bulváru a měla v úmyslu urazit ty dvě míle za něco málo přes půl hodiny.

Jak ten čas utíkal! Zdálo se, že sotva vyšla z hotelu, a už jistě ani ne čtvrt míle od něj viděla mihotající se světla náměstí Namur, asi v polovině své procházky.

Byla na bulváru Waterloo, kde soukromé domy s uzavřenými porte-cochères nijak nepřispívají k městskému osvětlení magistrály.

Tramvaje se kolem ní řítily v nekonečném sledu: teď však nastal klid. Kousek od ní rychle prosvištělo auto taxislužby a zastavilo se asi sto metrů od ní, poblíž chodníku a nedaleko elektrické světelné tabule.

Louisa s prázdnýma očima upřenýma na ten taxík, ale s myslí upřenou na konkrétní pokoj v konkrétním domě na Grosvenor Square, kde žil muž jménem Luke de Mountford, pokračovala v chůzi. Tytéž její nepřítomné oči vzápětí spatřily, jak šofér taxíku sestoupil ze svého místa a otevřel dveře taxíku, pak se její nepřítomná mysl náhle vrátila z londýnského Grosvenor Square na bruselský bulvár Waterloo díky strašlivému výkřiku hrůzy, který se vydral ze rtů téhož šoféra. Louisa si instinktivně pospíšila, ale i když tak učinila, kolem vozu se už shromáždil malý dav, který jako by se opravdu vynořil odnikud.

Nastalo rozrušené šumění hlasů ... „Co se stalo? Kdo je to?“ mísily se s pachem strachu a hrůzy, protože zvědavost přiměla jednoho či dva odvážnější nahlédnout do ponuré kabiny. Pronikavé volání přivedlo na místo několik gardistů. Najednou se Louisa ocitla v dychtivém, znepokojeném davu, který se vyptával, domýšlel, divil se, byl zděšený, jakmile přišlo věrohodné a názorné vysvětlení od těch, kteří byli v popředí a měli tu čest vidět, co se stalo.

„Zavražděný muž ...“

„Ale jak?“

Šofér slezl ze své sedačky ... a podíval se dovnitř ... „... ach, mon Dieu!“

„Co vidí?“

„Zabitého muže ... je docela mladý ... je mu asi dvacet let.“

„Bodnut do krku ...“

„Bodnut?“

„Přímo do krku, to vám říkám. ... těsně pod uchem. Vidím tu ránu, docela malou, jako by byla způsobena špejlí.“

„Odejděte! Běžte dál!“ ozvaly se chraplavé hlasy od dvou urostlých gardistů, kteří energicky pracovali lokty a dokonce i nohama, aby udrželi dav poněkud na uzdě.

Louisa byla na okraji davu. Samozřejmě nic neviděla – nechtěla vidět to, co viděl šofér, když poprvé otevřel dveře své drožky, ale stála jako přikovaná k místu a cítila ono zvláštní, nevysvětlitelné okouzlení, které člověk vždycky pociťuje, když se jedno z těch velkých životních dramát, o nichž tak často a bez většího zájmu čte, odehrává v těsném dosahu jeho vlastního vnímání.

Tu a tam zachytila nějakou větu – viděla zděšené tváře těch, kteří viděli, klidný, nijaký výraz dvou gardistů, kteří byli na takové pohledy více zvyklí a klidně si dělali poznámky při světle elektrické lampy.

„Ale když si pomyslím, že jsem toho ničemného vraha vezl ve svém taxíku a ani ne před deseti minutami jsem ho bezpečně vysadil!“ ozvalo se z úst rozčileného šoféra.

„Jak k tomu došlo?“

Gardisté se snažili zastavit proud řidičovy výmluvnosti; takové podrobnosti by se měly nejprve sdělit policii.

„Odejděte!“ Ale co byli dva tlustí mouřeníní proti dvaceti statným mužům, odhodlaným slyšet, co se stalo – a pak tu byly ženy – ty byly odhodlané vědět ještě víc. Louisa naklonila ucho, aby naslouchala. Stála těsně mimo dav – nebyla jeho součástí – a nebyla

v ní žádná opravdu morbidní zvědavost. Byla to jen zvědavost, které se při takových příležitostech nedá odolat – prozaická, věcná, vznešená dívka se právě teď nedokázala odtrhnout od drožky a tragédie, která se v ní odehrávala v tajemné tmě, zatímco nevědomý řidič uháněl dál, aniž by věděl o hrůzném břemenu, které táhl k cíli.

„To je hrůza,“ říkal se salvou vzrušených gest. „Před parkem u divadla mě stopli dva měšťané a jeden z nich mi řekl, abych zastavil nahoře u Galerie svatého Huberta, což jsem udělal. Tentýž – ten, který mi řekl, kam mám jet – vystoupil, zaklapl dveře a pronesl pár slov ke svému příteli, který zůstal uvnitř.“

„Co říkal?“

„Ach, neslyšel jsem a neposlouchal jsem. Ale potom mi řekl, abych jel dál na bulvár Waterloo č. 34, a tak jsem tady.“

„Vy jste nic netušil?“

„Nic, jak bych měl? Do mého taxíku nastoupili dva měšťáci, nic zvláštního jsem neviděl ani neslyšel. Jeden z nich vystoupí a řekne mi, abych jel dál. Jak bych si mohl myslet, že se něco děje?“

„Jaký byl ten druhý muž? Ten, co s vámi mluvil?“

„Ma foi! Já nevím. Pršelo hodně a hned za světly Parku byla tma – a zdálo se, že se drží ve stínu – když o tom tak přemýšlím – a čepici – měl čepici – měl ji dobře přetaženou přes obličej – a límec kabátu měl až k nosu. Pršelo, takže jsem ho pořádně neviděl. Toho druhého jsem viděl lépe – toho, co byl zavražděn.“

Už toho měli muži zákona dost. Navíc si o tom za chvíli vyslechnou všechno znovu. Co se týče davu – ten by neměl toho vědět příliš mnoho.

Vyzvali vzrušeného řidiče zpátky na jeho místo a sami nastoupili do kabiny vedle mrtvého muže.

Gardisté nařídili šoferovi, aby odjel na komisařství, a Louisa se otočila s lehkým mrazením v zádech a hrdlem staženým hrůzou z toho zážitku.

JEŠTĚ JEDNOU TO, CO JE ZŘEJMÉ

Doufám, že se ani na okamžik nedomníváte, že by dívka jako Louisa dovolila, aby se její mysl zabývala takovými hrůzami. Záhadné zločiny v cizích městech – a v Londýně také, když na to přijde – se bohužel vyskytují příliš často na to, aby byly tak překvapivé, jak by měly být.

O den nebo dva později Louisa Harrisová a její teta, lady Ryderová, přijely do Anglie. Strávily pět týdnů v Itálii a jeden v Bruselu, nikoli však s cílem zasnít se nad krásami italských jezer nebo nad uměleckými poklady shromážděnými v bruselských muzeích, ale protože lady Ryderová měla katar průdušek, kterého se nemohla zbavit, a tak jí lékař nařídil změnu počasí. Bylo vybráno Bellaggio a Louisa ji doprovázela. Ubytovaly se v nejlepších hotelech jak v Bellaggiu, tak v Bruselu, kde měla lady Ryderová několik přátel, které chtěla navštívit, než se vrátí domů.

Nestalo se nic, co by se stát nemělo; všechno bylo spořádané a dobře řízené; kurýr a služebná dohlíželi na jízdenky a zavazadla, na hotelové pokoje a spací kupé. Jejich životním posláním zřejmě bylo dohlížet na to, aby se nestalo nic nepříjemného nebo nečekaného, ale jen to, co se očekává.

To, že slečna Harrisová viděla taxík, v němž byl náhodou zavražděn neznámý muž, zjevně nebyla jejich vina.

Louisa, s cílem zabránit tetě, aby po večeři usnula a zkazila jí tak noční odpočinek, jí vyprávěla o incidentu, jehož byla svědkem na bulváru Waterloo, a lady Ryderová byla skutečně šokována. Měla nejasný pocit, že její neter udělala něco nedžentlmenského a podivného, co se Louise tolik nepodobalo.

Ta se bavila tím, že pročítala řadu anglických novin, aby zjistila, co se v Londýně píše o tom podivném zločinu, jehož byla téměř svědkem – muž byl probodnut od ucha k uchu a rána byla tak malá, že mohla být způsobena špejlí. Londýn však s příznačnou lhostejností věnoval záhadným dramatům v sesterském městě jen malou pozornost. Stručný popis hrůzného nálezu – obrazné pokrčení ramen nad neschopností belgické policie, která neměla ani stopu po pachateli zločinu, ani po totožnosti oběti. Prostě cizinec – povaleč. Brusel byl teď plný cizinců. Kdo ví, jaké byl národnosti? Jeho totožnost? Zdálo se, že nikoho nezajímá. Policie byla bezpochyby aktivní, ale zatím nic nezjistila.

Dva muži, vrah a zavražděný, pohlceni v tom velkém víru zvaném lidstvo, malé jednotky bez významu, protože to nikoho nezajímalo. Zajímavé pro detektiva, jehož povinností bylo vystopovat zločin až k jeho pachateli. Zajímavé pro novináře, který by mohl zaplnit sloupek výpověďmi, výsledky a vyšetřováními. Zajímavé pro řečníka po večeři, který by mohl vykládat o morálním ponaučení, jež by se dalo vyvodit z pojetí takového zločinu.

Ale zavražděný jde do hrobu neznámo kam a vrah bloudí po zemi jako Kain – tajemný, neznámý, mlčenlivý jako jeho oběť.

JE TO JAKO SEN

Všechno probíhalo přesně tak, jak si to přála konvence, jejímž mluvčím se pro tuto chvíli stala lady Ryderová; přesně tak, jak Louisa předpokládala, že všechno bude probíhat; blahopřejné dopisy; okázalé návštěvy lorda Radclyffa, Lukova strýce, a u něj; nádherná diamantová čelenka od něj; šňůra perel od Luka; stříbrné salvery a kalamáře a smaltované rukojeti slunečníků od každého, kdo byl v londýnské společnosti někým.

Louisin a Lukův portrét byly narychlo a lacině reprodukovány v půlpeněžních denících, takže ona vypadala jako bílá černoška se sádrou v oku a on jako znetvořený hrdina románu *L'Homme Qui Rit*; elegantnější půltónové bloky v šestipeněžních týdenících pod oblíbeným, i když poněkud otřepaným titulkem „*Dědic hraběte z Radclyffu a jeho budoucí nevěsta, slečna Louisa Harrisová*“; to všechno tam bylo, stejně jako to bylo pro stovky jiných dívek a stovky jiných mladých mužů, než Louisa zjistila, že na celém širém světě existuje jen jeden muž a že za zemí diamantových diadémů a společenských svateb je pohádkový vesmír, nesmírný a neohraničený, kde slunce štěstí nikdy nezapadá a kam se nikdo neodváží vydat sám, jen ruku v ruce s tou druhou bytostí, budoucím partnerem, žákem a učitelem lásky, jediným, na kterém záleží.

A svatba se měla konat za čtyři týdny od tohoto dne. Pozvánky ještě nebyly rozeslány, protože Louisa, na kterou Luke bedlivě naléhal, se teprve před půlhodinou rozhodla pro datum. Kupodivu na svatební den nijak nespěchala. Luke byl tak nedočkavý, tak skleslý, když svatbu odkládala neurčitými sliby, že si sama nedokázala vysvětlit tu podivnou zdrženlivost v sobě – tak vyrovnané, konvenční ženy světa.

Ale vnější hala pohádkového vesmíru byla nadmíru krásná, a přestože zlaté brány do vnitřních sálů za ní byly pootevřené a podléhaly sebemenšímu tlaku Louisiných štíhlých prstů, byla ráda, že se ještě chvíli zdrží. Přece se milovali? Co záleželo na čekání, když za těmi zlatými branami volala věčnost?

Dnes ráno však byla vyžadována konvence – stále vyjadřovaná lady Ryderovou – razantnější, než by odpovídalo vnějšímu klidu. Louisa, znepokojená tetou a se vzpomínkou na Lukův výraz neštěstí a zklamání, když včera večer opět odmítla stanovit svatební den, se pokárala za své hloupé představy a v jedenáct hodin se vydala na procházku do Battersea Parku, rozhodnutá, její nezvyklý záchvat sentimentality potlačit hlasem zdravého rozumu.

S Lukem se vždycky procházeli v Battersea Parku. V ranních hodinách se tam mohli oprostít od neustálých setkání s nežádoucí společností – v hale pohádkového vesmíru byla nežádoucí každá společnost zvenčí. Louisa slíbila, že se s Lukem setká v tropické zahradě o půl dvanácté. Ona byla vždycky dochvilná a on vždycky přicházel předčasně; ona elegantní a věčná v úhledných, na míru šitých šatech a v přiléhavém klobouku, který vzdoroval větru i dešti, on se vždycky trochu zastyděl, když vzal její ruku v úhledné

rukavičce do své, jak to má většina anglických mladých mužů ve zvyku, když je poprvé přemůže sentiment.

Dnes ho viděla, jak se k ní blíží stejně jako v jiné dny. Kráčel stejně svižně a držel se stejně vzpřímeně jako vždycky, ale ve chvíli, kdy se k ní přiblížil natolik, aby mu viděla do tváře, poznala, že s ním není něco v pořádku. Někdo ze záhrobního světa věčnosti uznal za vhodné přitisknout zlaté brány blíž k sobě, takže teď už tak snadno nepodlehnu jemnému tlaku ženské ruky.

„Co se děje, Luku?“ zeptala se velmi tiše, jakmile její prsty bezpečně spočinuly mezi jeho.

„Co by se mělo dít?“ opáčil hloupě, mluvil jako dítě a na rtech měl nucený, téměř trapný úsměv.

„Co se stalo?“ zopakovala ještě netrpělivěji.

„Myslím, že nic,“ odpověděl, „co by tě muselo znepokojoovat. Posadíme se tady? Nenastydneš?“ a ukázal na místo dobře chráněné před studeným větrem a drzými pohledy kolemjdoucích.

„Já se nikdy nenastydnu,“ řekla Louisa a usmála se navzdory Lukovu legračnímu a nešikovnému chování. „Ale my si nesedneme. Projdeme se sem a tam, ano? Pak se ti bude lépe mluvit a můžeš mi o tom všem, co tě trápí vyprávět.“

„Zatím není moc co vyprávět. A není důvod k obavám.“

„Nic mě neznepokojuje tolik jako tvoje plachost, Luku, nebo pomyšlení, že se marně snažíš něco přede mnou utajit,“ opáčila tentokrát téměř podrážděně, protože kupodivu její nervy – předtím nikdy nevěděla, že nějaké má – byly dnes ráno trochu napnuté.

„Nechci se nijak vykrucovat, děvčátko moje,“ odpověděl jemně, „ani před tebou nic tajit. Tak, položíš mi ruku na rameno? Co? Neboj se. Nikdo nás tu neuvidí.“

Vzal její ruku – tu její drobnou ruku v úhledné rukavičce – a dal si ji pod paži. Na okamžik se zdálo, že políbí to maličké a dráždivé místo těsně pod palcem, kde se v otvoru rukavice ukazuje růžová dlaň. Luke nebyl demonstrativní milenec, byl plachý, zdrženlivý, ale dnes ráno – byl to závan jara ve vzduchu, vůně římských hyacintů tamhle v tom záhonu, nebo jen stín drobného mráčku na modrém obzoru jeho života, který dodával jeho doteku jistou drsnou jemnost, když jeho ruka spočinula na té úhledné rukavičce, která se bezpečně uvelebila mezi záhyby rukávu jeho kabátu?

„Povídej! Teď,“ řekla prostě.

„Četla jsi,“ zeptal se s náhlou bezvýznamností, „dnes ráno noviny celé?“

„Ne všechno. Jen důležité titulky.“

„A neviděla jsi nic o žádosti o šlechtický titul?“

„Nic.“

„Představ si ... Odněkud se vynořil nějaký muž, který tvrdí, že je synem mého strýce Artura, a tudíž předpokládaným dědicem titulu a jeho majetku.“

Luke si hluboce povzdechl, zdálo se, že tímto prohlášením se jeho srdce zbavilo tíživého břemene.

„Tvůj strýc Artur měl syna?“ zopakovala poněkud zmateně.

„Ano. Nikdy jsi ho neznala, že?“

„Ne,“ řekla, „nikdy jsem tvého strýce neviděla, i když jako dítě jsem ho musela vidět. Myslím, že mi byly teprve tři roky, když zemřel. Ale nikdy jsem neslyšela, že by byl ženatý nebo měl dítě. Jsem si jistá, že to nevěděl ani otec.“

„Ani já, ani strýc Rad, ani nikdo z nás nemá o něm tušení. Celá ta věc je buď blesk z čistého nebe, nebo ... podvod.“

„Vysvětli mi to,“ řekla, „chci mít jasno v té věci, drahý Luku, ano? Cítím se dost zmateně.“ A teď to byla ona, kdo vedl cestu k osamělému místu pod skupinou stříbrných bříz, jejichž mladé listy se chvěly pod drsným polibkem chladného dubnového vánku.

Posadili se spolu a na štěrkové cestičce před nimi napůl plaše, napůl drze poskakovala veverka a drobnýma, zvědavýma očima pozorovala počínání těchto velkých lidí. Všude kolem nich se ozývalo cvrlikání ptačích hrdel, které naplňovalo vzduch svým kouzlem, svým hymnem na znovu probuzenou zemi, a přehlušovalo v této příjemné samotě vzdálené zvuky rušného města, které se zdálo být tak vzdálené tomuto odlehlému zákoutí obývanému ptáky, květinami a dvěma zmatenými obyvateli země Fata Morgana.

„Nejdřív mi pověz,“ řekla Louisa svým nejprozaičtějším a nejvěcnějším tónem hlasu, „co všechno je známo o tvém strýci Arturovi.“

„No, až dosud jsem o něm věděl jen velmi málo. Byl to další nejstarší bratr po strýci Radovi a můj otec byl ze všech nejmladší. Když strýc Rad vstoupil na nebeský trůn, Arthur se stal samozřejmě předpokládaným dědicem. Ale jak víš, zemřel – jak se předpokládalo, svobodný – před devatenácti lety a můj nebohý drahý otec byl následujícího roku zabit na lovu. Tehdy jsem byl ještě dítě a ostatní byli nemluvňata – sirotci. Moje matka zemřela, když se narodila Edith. Strýc Rad byl prý starý mládenec. Vzal si nás všechny k sobě a byl nám všem otcem, matkou, starším bratrem, starší sestrou. Bůh mu žehnej!“

Luke se náhle odmlčel a také Louisa se odmlčela. Jen zpěv drozdů vznášejících se k nebi přivolával ono požehnání klidu, které ani jeden z nich v tu chvíli nedokázal v těch dvou náležitě vyvolat.

„Ano,“ řekla nakonec Louisa, „to všechno jsem věděla.“

Lord Radclyffe a jeho lidé byli ze stejného světa jako ona. Věděla všechno o dojemné náklonnosti muže k dětem svého nejmladšího bratra, ale především k Lukovi, kterého obdařil takovou dávkou lásky a něžné péče, jako málokterý jiný otec. Tato náklonnost byla krásným rysem jinak nepřiliš milé povahy.

„Troufám si říct,“ pokračoval po chvíli Luke, „že jsem byl špatně vychován. Myslím to tak, že kdyby – pokud je celá ta historka pravdivá – kdyby se strýc Arthur oženil a měl syna, pak by měl on nárok na dědictví a ne já, ani Jim, Frank a Edith. Strýc Rad by pro nás samozřejmě udělal, co by mohl, ale já bych už nebyl jeho dědicem – a nemohli bychom dál žít na Grosvenor Square a ...“

„Nejsi nějak moc rychle se vším hotový, drahý?“ řekla Louisa jemně, zatímco s téměř mateřským úsměvem – úsměvem, který žena vyloudí, když chce někoho uklidnit a utěšit – vysílala na mladíkovu ustaranou tvář.

„Samozřejmě, že jsem,“ odpověděl už klidněji, „ale nemohu si pomoci. Už několik dní mám takový pocit, že se něco stane – že – no, že věci nepůjdou dobře. A dnes ráno, když jsem vstal, jsem se rozhodl, že ti to řeknu.“

„Kdy ses to dozvěděl poprvé a od koho?“

„Nejdřív jsme se to dozvěděli loni na podzim. Přišel dopis z ciziny pro strýce Rada. Nebyla na něm soukromá značka, a tak ho pan Warren otevřel spolu s ostatní korespondencí. Ukázal mi ho. Dopis byl podepsaný Philipem de Mountfordem a začínal slovy: ‘Můj drahý strýčku’. Nedokázal jsem se v něm orientovat, připadal mi jako blábol. Ani nevíš, jaké dopisy strýček Rad občas dostává od všech možných bláznů a darebáků, kteří z něj chtějí něco vytáhnout.“

No, tenhle dopis mi nejdřív připadal jako něco podobného. Nikdy jsem neslyšel o nikom, kdo by měl právo říct strýčkovi Radovi “milý strýčku” – ale bylo v něm hodně o tom, že krev je hustší než voda, a tak podobně, s jakousi žádostí o spravedlnost a řečmi o krutosti Osudu. Pisatel však s jistotou tvrdil, že je jediným legitimním synem pana Arthura de Mountforda, který – to se prý dozvěděl teprve nedávno – byl vlastním bratrem hraběte z Radclyffe. Příběh, který dále vyprávěl, byl při nejlepší vůli dost podivný. Pamatuji si z něj každé slovo, protože se mi zdálo, že se mi tehdy dostal přímo do mozku, jako by mi někdo je zatloukl nebo zašrouboval přímo do jedné z buněk mé paměti, aby se už nikdy nevymazal.”

„A přesto, když jsme se poprvé zasnoubili,“ opáčila Louisa tiše, „nikdy jsi mi o tom nic neřekl.“

„Řeknu ti na rovinu, jak to bylo. Vzpomněl jsem si a pak zapomněl – jestli víš, co tím myslím – a teď se mi to všechno vrátilo. Tehdy jsem si myslel, že dopis toho muže, který si říkal Philip de Mountford, není nic jiného než humbuk. Stejně tak si to myslel i pan Warren, a přesto jsem o něm s ním mluvil a dlouho jsme ho probírali. Znělo to všechno tak podivně. Strýc Arthur – jak říkal ten muž, který si říkal Philip de Mountford – se na Martiniku oženil s míšenkou jménem Adeline Petitová, což byla matka toho samého Philipa. Prohlašoval, že má všechny papíry – oddací listy nebo jak se jim říká -, které dokazují každé jeho slovo. Nechtěl strýce příliš obtěžovat, jenže teď, když jeho matka zemřela, se cítil na světě úplně sám a toužil po společnosti a náklonnosti vlastních příbuzných. Říkal, že jediné, co chce, je přátelství. Pak pokračoval, že samozřejmě neočekává, že mu jeho lordstvo bude věřit na slovo, jen žádá o příležitost ukázat svému drahému strýci všechny listiny a další

důkazy, které má, že je skutečně jediným legitimním synem pana Arthura de Mountforda, vlastního bratra jeho lordstva.“

„Kolik je tomu muži – tomu Philipovi de Mountford – údajně let?“

„Nuže, v tom prvním dopise uvedl, že sňatek se konal 28. srpna 1881 ve farním kostele v St. Pierre na Martiniku; že on sám se narodil následujícího roku a byl pokřtěn v témže kostele pod jménem Philip Arthur a zapsán jako syn pana Arthura Collingwooda de Mountforda z Ford's Mount v hrabství Northampton v Anglii a Adeline de Mountford, rozené Petit, jeho manželky.“

„Před čtyřicet lety,“ řekla Louisa zamyšleně, „a on se teprve teď hlásí k příbuzenství s lordem Radclyffem?“

„Právě v tom,“ opáčil Luke, „spočívá ta zajímavá část příběhu. Ten Philip de Mountford – nevím, jak jinak ho nazvat – ve svém prvním dopise uvedl, že jeho matka nikdy nevěděla, že pan Arthur de Mountford je něco víc než soukromý anglický gentleman, který cestuje buď za výdělkem, nebo pro zábavu, ale v žádném případě nemá ani bohatství, ani společenské postavení. Mezi námi, drahá, předpokládám, že ta Adeline Petitová byla jen obyčejná dívka bez větších znalostí o tom, co se děje ve světě, a proč si ji strýček Arthur vzal, to mi hlava nebere.“

„Myslíš, že si ho opravdu vzala?“

„Pokud si ho vzala, jak tvrdí,“ řekl Luke bez vlastního přesvědčení, kterého si Louisa ihned všimla.

„Myslíš si tedy, že příběh toho mladého muže je nepravdivý?“

„Nevím, co si mám myslet, a to je pravda.“

„Pověz mi všechno, co víš,“ požádala Louisa svého milého.

„No, ten Philipův příběh pokračuje tím, že jeho otce – strýce Artura – jeho exotická žena zřejmě brzy omrzela, protože se zdá, že dva roky po svatbě opustil Martinik a až do své smrti se na něj už nevrátil.“

„Promiň,“ řekla Louisa svým osobitým způsobem, „že tě přerušuji, ale vzpomíná si někdo z vás – myslím lorda Radclyffa nebo někoho z vašich přátel – na to, že by váš strýc Arthur žil nějakou dobu na Martiniku? Dva roky mi připadají jako dlouhá doba ...“

„Ve skutečnosti byl strýc Arthur tak trochu marnotratník. Nikdy se o nic nezajímal, neučil se rád novým věcem. Dostal se k námořnictvu, ale tam dlouho nepobyl a začal se toulat po světě. Vím jistě, že jednou o něm jeho známí neměli zprávy asi tři nebo čtyři roky, a pak se jednoho krásného dne objevil, jako by byl pryč jen jeden týden.“

„Kdy to bylo?“

„To ti přesně neřeknu. Byl jsem tehdy ještě malý kluk, řekl bych, že mi nebyly víc než tři roky. Ano, vzpomínám si, když o tom teď přemýšlím, že strýc Arthur byl doma o Vánocích po mých třetích narozeninách. Jasně si vzpomínám, jak mi táta říkal, že strýček Artur byl jedním z mých dárků velmi potěšen, a já si myslel, jak je to mizerný dárek. Později jsme se ho všechny děti dost bály a vedly jsme velké diskuse o tom, odkud se ten strýček vzal. Teorie o vánočním dárku byla brzy vyvrácena, protože se vyskytly potíže s tím, že strýček Arthur nemohl být nalezený v punčoše, že je příliš velký na to, aby se do ní dal schovat, takže jsme se vrátili k Jimově domněnce, že je to muž z Měsíce, který sem přišel na prázdniny.“

Louisa se usmála a pak se zeptala: „Ty jsi třetí narozeniny slavil v roce 1883?“

„Ano.“

„To byl tedy rok, kdy se tvůj strýc Arthur vrátil domů ze svých toulek po světě, během nichž o sobě ani o svých činech nedal nikomu z rodiny vědět.“

„Bože, Lou, jaká by z tebe byla skvělá vyšetřující soudkyně!“ komentoval Luke bezelstně Louisinu poslední poznámku.

Ta se však nad jeho poznámkou trochu zamračila a dál pokračovala: „A tvůj strýc se podle toho takzvaného Philipa de Mountforda oženil v roce 1881 na Martiniku, syn se mu narodil v roce 1882 a v roce 1883 Martinik opustil a už se tam nikdy nevrátil.“

„Co říkáš,“ vykřikl mladík téměř hrubě, „to jsou všechno jen domněnky.“

„Já vím, drahý, jen jsem nahlas přemýšlela.“

„O čem jsi přemýšlela?“

„Že to všechno přesně sedí a že tenhle – tenhle Philip de Mountford zřejmě každopádně ví hodně o tvém strýci Arturovi a jeho pohybu v minulosti.“

„O tom není pochyb a ...“

Luke se na okamžik odmlčel a po tváři se mu rozlil podivný ruměnc. Angličanova vrozená nechuť mluvit o určitých tématech s ženským pohlavím se ho zmocnila a on nevěděl, jak dál.

Jako obvykle v takových případech žena – nehnutě a věcně – ukončila jeho přístup k ostychu.

„Věc je – nebo může být – příliš vážná, drahý, než abys přede mnou v tuto chvíli skrýval jakékoli své myšlenky.“

„Chtěl jsem říct,“ řekl náhle, „že tenhle Philip může být docela dobře synem strýce Artura, kterého znáš, ale z toho nevyplývá, že má právo nazývat se Philipem de Mountford nebo si myslet, že je předpokládaným dědicem strýce Rada.“

„To bude samozřejmě záležet na jeho důkazech – na jeho listinách a tak dále,“ souhlasila klidně. „Viděl je někdo?“

„V době – bylo to někdy v listopadu loňského roku, kdy poprvé napsal strýci Radovi, měl všechny své papíry u sebe. Psal ze Svatého Vincence, to jsem ti říkal?“

„Ne.“

„Z Martiniku odjel, pokud vím, v roce 1902, kdy byl St. Pierre, pokud si vzpomínáš, zcela zničen sopečnou erupcí. Zdá se, že když strýc Arthur francouzskou kolonii nadobro opustil, uložil v místní bance v St. Pierre docela zajímavou částku na jméno paní de Mountfordové. Samozřejmě neměl v úmyslu se tam někdy vrátit a taky se tam už nikdy nevrátil, protože asi o tři roky později zemřel. Paní žila dál svůj vlastní život docela spokojeně. Zřejmě po svém nevěrném manželovi příliš netoužila. Předpokládám, že ji ani na okamžik nenapadlo, že by na ní hodlal lpět, a rozhodně si nikdy nelámala hlavu s tím, jaké má v Anglii konexe nebo přátele. Mezi svými příbuznými, míšenci z francouzské osady, byla považována za velmi dobře situovanou, téměř bohatou. Po několika málo letech se tato vdova znovu vdala, bez větších skrupulí a výčitek svědomí, což dokazuje, že ji nikdy nenapadlo, že by se k ní její anglický manžel mohl vrátit. A pak přišla ta katastrofa.“

„Jaká katastrofa?“

„Zničení St. Pierre. Vzpomínáš si na ty strašné zprávy. Celé město bylo zničeno. Všechny budovy – místní banka, kostel, fara,

pošta – shořely do základů; všechno bylo zpustošené na míle daleko. A samozřejmě zahynuly tisíce lidí.“

„Vzpomínám si.“

„Paní de Mountfordová a její syn Philip byli jedni z mála, kteří unikli. Jejich domek shořel do základů, ale ona se bez zábran probojovala k důležitým dokladům, i když se ji tam třásl strop nad hlavou, aby zachránila věci, kterých si cenila víc než svého života, důkazy, že je vážená vdaná žena a že Philip je její právoplatně zplozený syn. Její druhý manžel – podle toho, co jsem vyčetl mezi řádky, soudím, že to byl domorodec nebo přinejlepším míšenec – byl jedním z mnoha, kteří zahynuli. Paní de Mountfordové a Philipovi se však podařilo dostat se na pobřeží bez zranění a vyplout na moře v otevřeném člunu. Vyzvedl je rybářský člun z Marie Galante a vylodil je na malý ostrov – byla to francouzská osada, samozřejmě u Guadeloupu. Měli málo peněz nebo žádné a jak žili, nevím, ale nějakou dobu v Marie Galante zůstali. Pak matka zemřela a Philip se nějak dostal do Roseau na Dominice a odtud na Svatý Vincent.“

„Kdy to bylo?“

„Předpokládám, že loni.“

„A,“ řekla a přemítala o všem, co slyšela, „právě na Svatém Vincentu si poprvé uvědomil, kým je – nebo by mohl být?“

„No, v britské kolonii se to muselo stát. Jestli ho tam k tomu někdo navedl, nebo jestli tu informaci jen nasál odněkud konkrétně, to nedokážu říct: jisté je, že brzy zjistil, že jméno, které nosí, patří k nejznámějším v Anglii a že jeho otec musel být vlastně vlastním bratrem hraběte z Radclyffe. Proto napsal strýci Radovi.“

Louisa mlčela. Byla pohroužena do myšlenek a Luke pro tuto chvíli došel ke konci toho, co chtěl říct – nebo spíš toho, co chtěl říct

právě teď. Že toho bude ještě víc, Louisa dobře věděla. Pověštinou ženy mají schopnost intuitivně přijít na kloub myšlenkám lidí, na kterých jim záleží. Louisa tušila, že pod Lukovou lehkovážností a školáckým slangem – který byl čím dál zřetelnější, jak se muž blížil ke konci svého vyprávění – se skrývá hluboký zmatek a úzkost.

Příběh, který Luke vyprávěl, zněl dost drsně, téměř melodramaticky. Zatímco seděla a poslouchala tento exotický příběh o tajném a nesourodém manželství a o zemětřeseních a sopečných erupcích, které se jí zdály tak vzdálené, když o nich před devíti lety četla v novinách, skoro si myslela, že se jí to musí zdát; že se za chvíli probudí ve své posteli v hotelu Langham, kde bydlela u tety, a že se pak oblékne, nasnídá a vyjde za Lukem a poví mu všechno o tom, co se jí zdálo.

... že, měla idiotský sen o neznámém dědici hrabství Radclyffe, který byl černochem nebo skoro černochem a narodil se v zemi, kde jsou sopky a zemětřesení.

Jak vzdálená se jí v tu chvíli zdála teta, otec a dvojčata! Jistě nemohli být ze stejného světa jako tento exotický uchazeč o náklonnost strýce Radclyffa a o Lukova dosud nezpochybnitelná práva. A protože otec a teta a Mabel a Chris byli velmi živí a skuteční, pak ten takzvaný Philip de Mountford musel být bytostí ze snu.

„Anebo podvodník.“

Řekla to nahlas, čímž se vloudila do svých i jeho myšlenek. Nyní se jí zmocnil pocit neklidu. Byla jí také zima, protože dubnový vánek ji štípal a hledal jí pod sobolí štólou zátylek a způsoboval, že se v jarním slunci chvěla.

„Pojďme se trochu projít,“ řekla, „můžeme?“